

PYHÄNIEMEN KARTANON HISTORIAA

Ensimmäiset maininnat Pyhäniemen kartanosta ovat keskiajan lopulta, vuodelta 1467. Ratsutilan arvon Pyhäniemi sai vuonna 1630. Kartanon todellinen kukoistuskausi alkoi, kun kuningas Kustaa III rakennutti kenraalimajuri Carl Johan Schmiedefeltille kiitollisena palkkioksi asuinrakennuksen, joka on osa nykyisen päärakennuksen ensimmäistä kerrosta. Kuninkaan kerrotaan myös vierailleen kartanossa toukokuussa vuonna 1783.

Kartanon pinta-ala oli suurimmillaan 1800-luvun lopulla, lähes 10 000 hehtaaria. Elinkeinotoiminta käsitti karjataloutta, juustonvalmistusta, monimuotoista vihannesviljelyä, eksoottisten hedelmien kasvattamista ym. Toimintaa laajennettiin käsittämään myös kärryn- ja tykinpyörien valmistusta Venäjän armeijalle.

Kartanon omistaja, sen ollessa suurimmillaan, varatuomari Oskar Collin menetti kartanon vuonna 1912 Monte Carlon kasinolla uhkapelissä. Uusi omistaja Hollannin konsuli Hendrik Max Gilse van der Pals omisti kartanon vuosina 1912-19. Hänen aikanaan kartanosta erotettiin noin 2000 hehtaaria kartanon torppareitten omistukseen.

Mielenkiintoinen kulttuurihistoriallinen vaihe alkoi Pyhäniemessä 1930-luvulla, jolloin SF-Filmi (Oy Suomen Filmiteollisuus) kuvasi siellä aikakauden merkittävimpiä kotimaisia elokuvia. ”Hollolan Hollywood” heräsi jälleen henkiin vuonna 2009, jolloin siellä kuvattiin Juha Wuolijoen ohjaama Hellä Wuolijoki-elokuva.

Pyhäniemen kartanoalue on tullut laajalti tunnetuksi taidekartanona ja laadukkaitten kesätapahtumien pitopaikkana vuodesta 1982 lähtien aina tähän päivään saakka. Kesän 2018 tapahtumakalenteriin on lyöty lukkoon taidenäyttely sekä kesäteatteriesitykset elokuun 12. päivään saakka. Kartanon rakennuskanta sopii erinomaisesti vastaavien tilaisuuksien ja taidetapahtumien järjestämiseen ja vehreä, tunnelmallinen vanha pihapiiri lehmuksineen suo myös ulkotapahtumille erinomaiset puitteet.